

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiri- stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Zopet o novem ljubljanskem škofu.

O nobenem škofu se pri njegovem stopanju na vladno stolico nij toliko pisalo, kakor se je in se še piše o dr. Pogačarju. Prej stara „Presse“ in „Tagespost“ in cela vrsta malih listov, v soboto zopet „Neue fr. Presse“ in „Morgenpost“ prinašati uvodne članke. Tako se nam ne bode zamerilo, če se s kratkimi besedami tudi mi še enkrat vračamo k tej stvari, posebno ker se nam vidi, da se vsi skupaj, ki tu pisarijo, jako motijo v osebi, namenu njenem, in tudi o tem, kar smo mi hoteli reči.

Ako namreč nemški ustavoverni časniki od prve „N. Fr. Pr.“ do ljubljanskega „Tagblatt“ upanje in skoro pričakovanje izrekajo, da bode novi škof svojim duhovnikom politiko, glasovanje in narodno agitiranje sploh prepovedal ali prepovedati hotel in svojo prepoved izvršiti mogel — varajo se. Posebno, ako mislijo, da bode iz njegovega škofovanja vzrasla kaka korist za ustavoverce za „Deutschthum in Krain“ (in to, uprav to, in jedino to je ves nemški liberalizem pri nas in vsa ustavovera) — zopet jim moremo naravnost, da si nismo sicer pooblaščen, ali vendar odločno zatrditi, da se motijo.

Gotovo škof kot rojen in zaveden Slovenec tistega ustavovernega „Deutschthum in Krain“, ki je pri zadnjih volitvah v trgovinsko zbornico Slovence goljufal in hoče jedini gospodovati pri nas, ne mrzi dosti manj, nego mi. Razložek mej nami je morda samo v formi, on rahločuten, uže postaren, v mirnih časih francosko vzgojen, ne odobruje včasih naše korenitejšje oblike, ki morda grobo ali resnično reče: „popu pop a bobu bob.“ Mi nikako nečemo reči, da on

se svojega stališča nemá prav, a preverjeni smo se svojega, da bi Sloven ne bil večni trpin, kakoršen je, ko bi se bil menj krivil in menj prosil pod raznimi udarci, ki padajo od vseh strani po njem, nego bi se močatejšje in svoje moči zavednejše po konci vzklonil.

Nemci in ustavoverci ne bodo torej nič podpore našli. Tudi upanje, da bode duhovnom prepovedal vse „nationale Wähler-eien“ je zastoj. Mi nismo namreč proti politikovanju duhovnika sploh. Tudi duhoven je narodov sin, on je bil prej narodov nego cerkvin, prej Slovenec nego duhoven. Dolžnost njegova je za narodnost boriti se, če je v takej nevarnosti, kakor je naša. Duhovenstvo na Kranjskem je narodno in noben škof ga nemško ne poustavoveri. Če smo mi bili proti posameznim duhovnikom in če smo še, nam so bili v mislih taki, ki so mej domačini ščuvali, sumničili in narodno neslogo sijali ali podpirali, ki niso hoteli, da bi vsi stanovi mirno in ravnopravno skupaj delali na narodnem napredku, ampak so si kot „prvorojeni sinovi sv. cerkve“ samogospodstvo uzurpirati hoteli. Tu je treba miru in sloge, narodni pak smo vsi.

Pa pod eno pogodbo bi mi bili za to, da bi duhovniki ne imeli volilne pravice, vendar res odvisni več ali manj, namreč po tem, ko bi se tudi vsem c. kr. uradnikom odvzela volilna pravica, ker le ti so še bolj odvisni. Dokler pa c. kr. uradniki agitirajo zoper narod kakor so v zadnjič, dokler c. kr. uradniki, nižji in višji oh času volitev vse iz naših davkov plačano svoje delo popuste in hite na volišča svoj glas zoper naše narodne koristi oddat, in tudi sami nevedne ljudi pregovarjajo in strašijo od naroda proč, — tako dolgo nema nemška in nemškujoča ustavoverna stranka nobene

pravice pritoževati se o „nationale Wähler-eien des Klerus.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. julija.

Dunajska uradna „Wiener Abendpost“ javlja, da bodo v prihodnjem skupnem državnem proračunu nekaj večje svote postavljene, ki se ne dajo odlagati. Za kanone iz jekla in bronce, za popravo vojaških šol, za ojezdčenje stotnikov, poboljšanja materialnega stanja vojakov, poboljšanja vojnih bolnic, in popravljanje generalnega štaba.

Iz Carigrada je dunajska vlada dobila poročilo, da turška vlada nij mogla upora v Hercegovini z lepo pomiriti. Turčija pravi, da sicer ta upor nij politične, nego samo krajne naravi.

Iz **Prage** se brzojavlja, da so pri višegradskih volitvah v občinski zbor voljeni svobodomiselniki Čehi, klerikalci so propali.

V **Galiciji** bodo volitve za deželni zbor februarja meseca prihodnjega leta.

Vnane države.

Punt v **Hercegovini** se širi, pravijo jugoslovanske novine, vendar novih zanesljivih poročil nij, ki bi to veselo novost potrdili. Iz Mostara se piše dalmatinskemu „Narodnemu listu“, da vstajniki ne verujejo, da bi Črna gora in Srbija bili protivni, ker to bi bil pogin upornikom in sramota Srbom. Iz tega samega se pové, da so se vstajniki z upanjem vzdignili, da tudi Srbija in Črna gora pritise za njimi. Od teh dveh držav je torej odvisen ves uspeh ali neuspeh. V Zadru so narodni Dalmatinci, v Zagrebu Hrvatje začeli nabirati denarne podpore za vstajnike.

Ruski poslanik pri turški vladi v Carigradu, general Ignatiev je okrajšal svoj odpust, ki ga je imel in šel iz tople naglo skozi Dunaj v Carigrad. Politični zrak je sedaj v Carigradu jako zadušel zaradi vstaje v Hercegovini.

Francoska narodna skupščina je

Listek.

Nova zvezdica na nebu slovenskega slovstva.

(Naznanja prof. Davorin Valenčak.)

Zopet je naša pismenost za eno v marsičem velezanimivo delce pomnožena, o katerem se dosedaj nič znalo nij. V Središču namreč na Štajersko-ogerskeji meji, našel je ondešnji kaplan g. Zl. znamenito knjižico, katera je po dobrih prijateljih tudi meni v roke prišla, in ki obsega 34 strani, tedaj 17 listov male osmerke. Tiskana, ali kakor se sama izrazuje „Stampana“ je bila „vu Optuju pri Ferenczu Shliczu 1795“.

Kdo bi bil mislil, da je naš prijazen Optuj v 18 stoletju tiskarja imel in celo slovenske knjige tiskal.

Prvi listek zadržava na eni strani naslov, na drugi dva citata iz svetega pisma kot motto, drugi listek pa na obeh straneh kratak predgovor, za katerim se na ostalih 15 listih nahaja pesen, obstoječa iz 905 verzov — na koncu pa dvojni cronographicon in sicer v obliki distiha jedno in isto letno številko (1795) izrazavajoč.

Zapopadek in namen sta pobožna ali religiozna; pesnik namreč opeva pod naslovom: „Nebeški pastir pogubljenju ovcu išče“ neskončno izveličarjevo ljubezen do grešne duše (pogubljene ovce) ter strašne muke, katere je zaradi nje pretrpel. Podpisal se je pod predgovor s „P. Gregorius Kap.“ (menda pater G. kapucin.)

Razdelil jo je na šest, mej soboj ne-jednakih delov s sledečimi nadpisi:

I. „Pastir pogubljenju ovcu iskati kaneči na put se odpravlja“.

II. „Pastir pri potoku Cedron ovcu išče“.

III. „Pastir ide v dvor, gde ga pljuskaju“.

IV. „Pastir ovcu v loze iščuč šibjem se bije“.

V. „Pastir po grmju ovcu iščuč s trnjem horuni se“.

VI. „Pastir na gore Kalvarie ovcu išče i onde vumira: ovca doide“.

Stihi (verzi) obstajajo, na koliko sem površno pregledati in izpoznati mogel, iz 6 trohej vsaki; pisana je knjižica v vrlo čistej iztočnej slovensčini brez znatnih tujizen, katerih se le tam pa tam kakova najde.

Jezik je ne samo leksikalično, ampak tudi gledé slovničnih oblik posebno in vrlo zanimiv; pravopis, kakor pri Kuzmiču „Ogrski“ ali prav za prav „Poljski“, vendar precej nedosleden in pomanjkljiv, zlasti gledé,

dalje v drugem posvetovanji sprejela prve tri članke postave o volitvah v senat. Nasvet radikalca Madiera, volitve senatorjev in poslancev za november in december ustanoviti je bil s 400 glasovi proti 84 glasovi zavržen.

Iz *Madrida* javljajo: V ustavnej komisiji je bil paragraf o religiozni toleranci ali verske svobodi z 22 glasovi proti 2 sprejet.

Nemčija, ki vedno išče uzroka ali izgovora za novo vojno s Francosko, namerava zopet Belgijo z noto napasti zaradi tega, ker se tam naseljujejo iz Nemškega prognani redovni duhovniki. Tako vsaj poroča „Germania“.

Dopisi.

Iz Vipavske doline, 20. jul.

[Izv. dop.] Ne bi bilo nezanimivo, pretresati, kdo je v resnici bolj liberalen — se vé, da si moramo misliti liberalizem v svojem pravem, blagem, svetem pomenu — mi kot nazadnjaki, mračnjaki in fanatiki, psovani slovenski narodnjaki, ali pa ona nemčurška svojat, ki se kot braniteljica napredka in svobode nosi. Rezultat tega pretresovanja bode pri vsacem logično mislečem človeku: Mi! Da, mi! to lahko trdimo s ponosom. Da dokažemo to trditev, nam nij treba drugega, nego da se ozremo nekoliko na politično gibanje v naši Vipavski dolini od začetka ustavne dobe v Avstriji.

S politiko ukvarjajočemu se slovenskemu občinstvu je znano, da nas je do lanskega leta v deželni zbor zastopal naš dekan g. Grabrijan in da se je pri nas ves čas plesalo na slovensko piščalko, če prav na Costovo. Zakaj ste, slavni vi nemčurji, to trpeli? Zakaj niste moža iz svoje vrste v deželni zbor spravili? Ko se vendar hvalite, kako velikanske simpatije da uživa nemčurška vlada pri slovenskem ljudstvu, kakor so na primer nemški listi svetu lagali, kaka občna zadovoljnost da vlada na celem Kranjskem o zmagi pri slaboznanih (pred porotnike še sedaj nismo prišli zaradi očitanja vaše nemške *steparije*) volitvah v trgovinsko zbornico. Zakaj ne, vas vprašamo? Zato ne, ker ne uživate prav nobenih simpatij, ker vsak najmanjši poskus, narodnej stranki oponirati, vam je prinesel novo blamažo, s kratka: Vi ste bili narodnej klerikalnej stranki nasproti popolnem onemogli. Približale so se leta 1873. direktne volitve v državni zbor. Vi ste prej svetu lagali, da niste nasprotniki slovenske narodnosti, ampak le sovražniki fanatičnega popovstva. Vendar pokazali ste nam svobodomiselnim

narodnjakom, da vam je le na nemškovačnem gospodstvu ležeče, da vam nij nobeno sredstvo preslabo, da vzdržite nemštvo na površju in vse druge nemške narode, naj bodo svobodomiselni ali klerikalni, z vso silo, pri njih narodovskem napredovanju oponirate in tlačite. Če bi bili vi nemškovačni možje „liberalci“ v pravem pomenu besede, podali bi bili svobodomiselnim narodnjakom z veseljem roko, njih zahteve v narodnem obziru kot opravičene priznali. Tega niste storili.

Volitve v trgovinsko zbornico in čudne reči, ki so se godile, so menda „unienm“ v Avstriji. Da! te volitve so našim posestnikom oči odprle, videli so, da so prevarjeni in od tistega časa se je izvršil v političnem smišljenju prevrat. „Rajši klerikalca, kakor prokletega nemčurja,“ je obče geslo.

Slavni nemčurji, vi ste si s svojo „zmago“ pri volitvah v trgovinsko zbornico več škodili, nego vse rogoviljenje klerikalnih fanatikov, ker ste prenepošteni in ker nimate niti iskricice čuta za pravico in pravo blagost ljudstva. Vi s svojo pravo nemčurško nesramnostjo pri razširjanju liberalnih načel največje opovire delate, ker jih diskreditirate, to-le naj si zapomni listič iz blatne ulice.

Končno pa hvala vipavskim, „recte“ tržkim ex-narodnjakom, ki zaradi osebnega prijateljstva so edini pripomogli, da se vzdržuje nemškovačni „Leseverein,“ pri nas jedina prikazen nemškutarstva, tega parasita na našem slovenskem deblu. A zapomnite, da maščevalna Nemesis je poštena in ostra sodnica — ona nobenemu renegatu ne priznane.

Svobodoljub.

Iz Notranjskega, 22. julija.

[Izv. dop.] Ko so imeli učitelji drugih okrajev uže skoraj povsod letošnje učiteljske konference, nij o naši učiteljski konferenci v Postojni za letos niti duha, niti sluha. Bog ti ga vedi, kaj naš okrajni šolski nadzornik Demšar toliko časa odlašal z učiteljskim shodom! Misli li letošnji učiteljski shod določiti še le v šolskih počitnicah, ali je mar na istega popolnem pozabil! Da bi bila konferenca mej velikimi šolskimi počitnicami, ne zdi se mi prilična. kajti zmerno je, da se učitelji oni čas po navadi razpršijo na vse štiri vetrove sveta. No, saj imajo pa tudi prav, da porabijo priložni čas v svoje dušno in telesno razvedrilo.

Delavec, ki se ves božji dan trudi in

Doti, hrepeni, da bi se oddahnil in odpočil. In ravno velike šolske počitnice so vrlo dobro zdravilo zoper šolski prah. Torej še enkrat rečem: Nikakor se mi ne zdi prilično, da bi se s konferenco odlašalo do prihodnjih velikih počitnic.

Pri tej priliki še eno besedo gg. učiteljem Postojnskega šolskega okraja. Od kar so Simovci v Ljubljani zasejali seme razdvoja mej kranjsko učiteljstvo, pogreša se mej učitelji toliko potrebna sloga. Nekateri učitelji so nekako zbegani, ter ne vedó skoraj, pri čem so. Tako naj ne bode v prihodnje. Nasvetujem torej, da se učitelji postojnskega šolskega okraja pri prihodnji konferenci pomenimo o tem, ako bi ne bilo potrebno in koristno, če si osnovamo samostojno svoje okrajno učiteljsko društvo. Bratje! složimo se, ter pokažimo „Simovcem“ et comp. v Ljubljani, da je po lepej Sloveniji še takoj značajnih, poštenih in vrlih narodnih učiteljev, ki nemajo straha, da bi jim zamorila „Zima“ narodno zavest, pokažimo svetu, da nam je sloga in korist narodnega šolstva toplo pri srcu.

... v ...

Iz savinjske doline 23. julija

[Izv. dop.] Od več krajev slišali so se letos žalostni glasovi, da je toča uničila večino letošnjih pridelkov in mislili smo, da vsaj v našo lepo savinjsko dolino ne bode tega nemilega gosta. A temu vendar nij bilo tako. Dne 12. t. m. začela je padati toča, po velikosti debelim orehom podobna, ter pokončala v kratkem lepe poljske pridelke. Največ škoda je storila od Gomilškega tja do Žavca, kjer je dobri dve tretjini poljskih pridelkov uničila. Ubogi kmetje so kar obupani, kajti z davki so preobloženi, pridelke pa jim vsako leto kaka elementarna nesreča pokonča: enkrat mraz, drugič toča, potem zopet voda itd. Slaboverni vseskozi klerikalno ljudstvo mnogo neumnega ugiblje, kdo dá je toča „napravil“. Najbolj dolže v tem obziru čisto nedolžnega fajmoštra A. St. na Gomilškem, ker se je ravno tam začela toča. Čudno, da ljudje ne vidijo, da če bi jo župnik naredil, gotovo bi ne bil pustil, da je njegov zelnik tudi potokla. Največ uzroka temu neumnemu dolženju si je napravil g. župnik sam, ker se svojimi farani v večnem prepira živi in nevedno ljudstvo misli, da „gospod tako svojo jezo izsipljejo.“ Kolikor je nam znano Kristus nij učil sovražiti se mej soboj!

Po naših šolah se hvala bogu vsaj mladina podučuje o natoroznanstvu, da ne bo pozneje ljudstvo tako praznovorno; pri odrastelih ljudeh pa bi morala duhovščina vsaj nekaj storiti in ljudstvo podučiti. Žali bog, da se zadnje le malokje ali celo nič ne stori!

Iz Zagreba, 23. julija. [Izv. dop.]

Ime dr. Mankanca še zmirom na površji naše politične situacije plava. Okolo njegovega imena snujejo se vsakovrstne kombinacije. Kljub vsemu malenkostnemu polemiziranju od strani narodne stranke je vendar Mankanec denes političen faktor, s katerim se računati mora. „Obzor“ je prinesel vest, da se je Mankanec zvezal s Starčevićem in z Magjaroni. Ta vest je celó neverjetna. Zakaj? Zato, ker je zveza tako različnih življev nemogoča. Mankanec, priznavajoč Srbstvo in Jugoslovanstvo, ne more nikakor se zvezati s Starčevićem, nekajočemi Srb-

ž, š, z, s, j, v — tudi se besede včasih trgajo, včasih tudi po dve v jedno stavljajo, kar se pa mora po mojih mislih več tiskarju ali stavcu, nego piscu na račun djati.

Ako se ne motim, imamo tu nekakvo vrst čisto izvirne slovenske mesijade pred soboj, s katero znamo popolnoma zadovoljni biti, čeravno se velikanskim enakim pesmotvorom inih narodov primerjati ne more.

Toliko naj za denes zadostuje; če mi zdravje posluži in če bodo okolnosti dopuščale, hočem pozneje celo delce natanko preštudirati, ter ga potem s potrebnimi razjasnili, opazkami in dostavki, bodi si po naši „Matici,“ ali pa kako drugače, izdati, samo naj še nekoliko verzov za poskus in izgled tukaj dodam:

„Vreme je dospelo, sunce svoje trake

Skrivati počelo pod črne oblake.

Kad' pa malo počne dohajati tmica,

Da nebilo (nij bilo) zračno videt zemlje lica,

Ljudi kad' od dela prestali, počiva

Kada marha trudna pokoja vuživa.

Po zelenem zvršju kad' ptice sediju,

Pod kreljuti klune denu, ter zaapiju.

Kad' z guščave vuki, z duplja pako sove

Van izidu, stara mlade van pozove.

Kada vse je tiho, kad' mesec pokaže

Malu svetlost, puta da putniku kaže,

Onda pastir tužni ovcu ide iskat,

K potoku Cedronu ovak počne vikati:

O Cedron! O voda! lepa, bistra, hladna,

V kejê se hrani onoga riba gladna,

Voda, ka, si vruče noge razhladila,

Tukaj žejajuče zdravo napojila.

Prestani! neteci, niti tak neruži!

V nočnom miru vsaki prot' tebi se tuži“ itd.

stvo. Makanec, zahtevajoč zopetno revizijo revidirane nagodbe in samostalnost Hrvatske, ter neodvisnost od Magjarov, ne more nikakor v solidarnost stopiti z Magjaroni, katerim je uže revidirana nagodba trn v oku. Makančeva, Starčevićska in magjaronska opozicija so samo v toliko „solidarne,“ v kolikor so vse tri baš opozicije, v vsem drugem je razlika med njimi mnogo večja, nego n. pr. med Makancem in narodno stranko. Sicer je morda res, da so na konferenciji deželne opozicije, sklicane po dr. Makancu, tudi Starčevićci in neki bivši Magjaroni udeležili se. Ali zedinili se niso. — Volilna agitacija je še zmirom jako mrtva. Pa kaj ne bi bila mrtva, vsaj še zmirom kandidati postavljeni niso. V očigled dogodajev, pred katerimi stoji sedaj Jugoslovanstvo, je ta apatija v idejah pri nas jako škodljiva. Koristna je samo za špecifične koristi naše narodne stranke, katera bo z lahkim naporom svoje kandidate v sabornico porinila. Na tisti „Obzorov“ vščip, da bodeta zagrebška dopisnika „Sl. Nar.“ in praške „Politike“ prva kot dobrovoljca v Hercegovino zletela, in tam za jugoslovansko idejo se borila, na ta vščip odgovarjam, jaz za sebe, da bom precej v Hercegovino odjuril, kakor hitro bom čul, da je urednik „Obzora“ v ogerskem sabornu proti zatvorenju slovaških gimnazij in slovaške matice, proti smrvenju Srbstva in drugih nemagjarskih narodnostij ne javno moževsko protestiral, kot Hrvat in Slovan, nego samo skrivaj pest v žepu pokazal. Gospodine uredniče „Obzora“: „hic Rhous, hic salta“, ali po naše: zmetajte najprej pred svojim pragom itd.

Domače stvari.

— (Nedeljski izlet „Sokolov“ na Dobravo) nij bil velik kar se tiče številca izletnikov, ali v drugem oziru vesel. Mala četa „Sokolovcev“ je odrinila ob polu treh se zastavo proti lepej Dobravi z mislijo „malo nas je a smo ljudi“. Dospel je „Sokol“ tja o 1/2 5. uri in pozdravljal ga je pok moznarjev na dveh krajih. Najprej je pohodil „Sokol“ tamošnje narodno bralno društvo v njegovej dvorani v — farovži. Načelnik „Sokola“ je zbranim možakom umevno razložil namen njihovega društva, na kar se mu je g. predsednik sicer zelo enostranskega in časopisov revnega bralnega društva zahvalil. Pevci so potem zapeli lepo pesem „lepa naša domovina“ in so se napotili vsi v sosednjo „Švico“, na vrt krčmarja Dolinarja, ki je bil primerno okinčan. Tu se je pričela prosta zabava s petjem, ki je trajala do poznega mraka. Odhajaje proti domu se je „Sokola“ načelnik zbranim Dobravčanom v navdušenem govoru zahvalil za odkritosrčen naroden sprejem.

— (Ljubljanska „požarna straža“) je naredila v nedeljo izlet v Loko. Čujemo denes več govoriti, da so neki „feuerwehr“-ci sami krivi pretepa, ki je nastal s domačimi fanti. Mi nečemo govoriti tiskati, ako bi se pak krivo poročalo o „atentatu“, kakor se morda v kratkem poročilo „Laib. Ztg.“ uže dela, prosimo svoje loške prijatelje, ki so dobro podučeni, da nam po vsem resnično stvar poročajo. Uradni nemški list poroča, da so „feuerwehrei“ morali v Loko marširati „unter Bedeckung“ menda od najetih kmetijskih

fantov. Čemu je to treba? Ali nij baš to krivo „atentata“? Ne znamo še.

— (Strast nemčurskih učiteljev.) V ljubljanskih učiteljskih krogih smo sledeče čuli: Trije ljubljanski slovenski učitelji so vsled želje ministerstva izdelali neko, baje jako potrebno slovensko berilo. Po Pirkerjevem naročilu ga izročé v pregled stalnemu odboru dež. učiteljske konference, v katerem sedé nemčurske velikosti Gariboldi, Linhart itd. Razumljivo je, da ti dela svojih nasprotnikov nijso odobrili, kaj še, vse so skoro zavrgli, nič nijso odobrili, še pisava jim nij po volji, in — čuj slovenski svet: Spodtikali so se nad besedo „po Slovenskem,“ rekoč, pod tem imenom nij dežele na Avstrijskem in jo tako popravili: „Po Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Goriškem, Istri, in v Trstu z okolico.“

— (V Celji) so bili, kakor se nemškim listom poroča, 24. t. m. zbrani od graškega deželnega odbora pozvani nekateri zaupni možje, ki so se posvetovali o premembah občinskih uravnav in postav in o notranji upravi sploh.

— (Nova knjiga za narodne šole.) G. Lapajne, ljutomerski nadučitelj, je po znanem popularnem nemškem pisatelju, graškem profesorji dr. Netolički poslovenil „Mali prirodoznanost s podobami za narodne šole,“ ki je v originalu uže od vlade potrjen. Ta knjiga, obsega na kratko vse tri dele prirodoznanosti, je pisana v prav umevni slovenščini in ima na jako lepem papirju mnogo ličnih podob. Dobra došla torej slovenske mladini in slovenskim učiteljem! Dobiva se po 60 kr. pri založniku Bušaku in Irrgangu v Brnu.

— (K ofiskacija.) Trdi tržaški državni pravdnik se hoče navaditi slovanske liste konfiskovati. Zadnji broj gotovo ne ostre „Naše Sloge“ je bi zaplenjen.

— (Vihar.) Strašna noč je bila pri nas — piše se nam iz Šturije 23. t. m. — od 10 do 12 ure. Bliskanje in grmenje in tulejne v oblaci, da je bilo groza. Poslopja so se tresla in ob 11 uri in polu vstane tak strašen vihar ali kakor pravijo ruvin, da koder je zajel, je vse polomil in zril, drevje, turšico, to je vse ležalo na robe in križem in več streh je poškodoval. Med tem se pavlije velik dež, da je voda močno narasla posebno pa Hubel je s svojih bregov šel. Pri nas je veliko moče, tako da nič dobrega ne pričakujemo, če nam hog naglo boljšega vremena ne pošlje. (Tudi drugod je tako. Ur.)

— (Prvo grozdje) iz Vipave smo v Ljubljano dobili včeraj 26. julija. Kislo je še, to se ve, a ipak mehko in za dober želodec prebavno.

— (Ujet morilec.) Pri sv. Ivanu blizu Zeline na Hrvatskem so 13. t. m. prijeli slugo, ki je svojega gospodarja Luko Nežića, načelnika v dolencem Varošu pri Starej Gradiški, v noči od 12. do 13. februarja t. l. umoril in oropal. Ropar se zove Janez Grebenec in je iz Vrheka na Kranjskem. Pripeljali so ga v Zagreb, da ga sodijo.

— („Dr. Klar.“) Uže večkrat smo tožili, s kako nevednostjo uredniki „Politike“ o Slovencih in naših razmerah sodijo, ter ne znajo menda razen češkega nobenega slovanskega jezika, ampak iz „N. Fr. Pr.“ svoje nauke jemljejo. Sedaj vidimo, da še to slabo.

V listu od petka prinaša „Politik“ iz Dunaja dolžni članek, ki menda velja o našem izdajalcu Klunu, a „Politikovci“ govore vedno le o „dr. Klaru“, ki je baje bil naš državni poslanec itd. Da to nij tiskovna pomota, kaže slučaj, da „Klara“ osemkrat za poredom bremo; da pa tudi nij samo korektorjeva nevednost, dokazuje zopet to, da nam slavisti „Politike“ učeno mej oklepi povedo, da se pravi po slovenski „klar“ to, kar po nemški „schnebel“.

Izpred porotnega sodišča.

Glavna obravnava 21. in 22. julija 1875 proti Anton Ravnikarju in 23. tovarišev zaradi hudodelstva javne sile s poškodovanjem tuje lastnine po §. 85 k. p.

Predsednik je bil: c. kr. dež. sodn. svetovalec dr. Leitmaier; sodci: svetovalec baron Rechbach, adjunkta dr. Kraus in Tomšič, zapisnikar avskultant Višnikar.

Toženi so: Anton Ravnikar, navadno imenovan Kočijaž iz Klanca; Janez Glavač, nav. Peterka iz Klanca; Miha Plevel, nav. Plevelov iz Zaloga; Tine Butalič, nav. Butaličev iz Klanca; Matevž Korbar, nav. Hvalč iz Komende; Jože Jerman, nav. Borštetov iz Komende; Matevž Jerman, nav. Borštetov iz Komende; Janez Mohar, nav. Slanovec iz Komende; Janez Koritnik, nav. Urbank iz Klanca; France Lah, nav. Kovač iz Zaloga; Janez Kosirink, nav. Kosirinkov iz Komende; Janez Ravnikar, nav. Kočijaž iz Klanca; Janez Ercé, nav. Boršté iz Klanca; Janez Burger, nav. Kmetov, Lovrenc Burger, nav. Kmetov, Janez Zavrl, nav. Vahtarjev, Miha Kos, nav. Tonjev, Janez Kos, nav. Tonjev, Miha Kné, nav. Primožev, Janez Vidmar, nav. Meran, Anton Gerkman, nav. Primožek, Andrej Gerkman, nav. Primožkov, Anton Zavrl, France Zavrl vsi ti iz Zaloga.

Ti so se v noči od 18. — 19. januarja 1875 zbrali ob priliki necega ženitovanja v vasi Križ, ter so šli potem skupaj skozi vasi: Kapljava, Moste, Suhadolec, in so tamo na hišah Janeza Grantova, Andreja Mejača, Franceta Zadrgala, Janeza Strčina, Janeza Kepica, Franca Jermana, Matije Zupana, Janeza Jermana, Mihe Rebolja, Urše Plevelj, Jože Peterlina, Janeza Sršena, Janeza Letnerja, Janeza Urbanca, Matevže Mandeljna in Polone Urbanec iz hudobije pobili šipe, okvire in polkne na oknih, pokončali zgrade in, ploti itd., napravili škode 63 gl. 97 kr., s skupnim dejanjem drug drugu pomagali, in k dovršenju poškodovanja pripomogli ter se s tem zakrivilo hudodelstva javne sile iz same hudobije.

Ker so bila ta poškodovanja iz hudobije doprinešena in ker znaša škoda nad 25 gl. ustanavlja to dejanje hudodelstvo hudobnega poškodovanja tuje lastnine po §. 85 k. p. Tega hudodelstva krive so vse tiste osebe, ktere so se pridružile druhalu, ki je razsajala in razbijala po omenjenih vaseh, — ker so vsi k dovršenju dejanja pripomogli.

Izmed obtožencev je samo France Lah popolnem obstal svoje dejanje, drugi so pa večidel tajili; a ker je po pričah in po lastnem izpoznanju nekaterih zatožencev dokazano, da so se udeležili omenjenega kompota, so se morali vsi hudodelstva hudobnega poškodovanja krive spoznati. Samo France Zavrl je zatožbe oproščen.

Obsojeni so: Jože Jerman, Janez Mo-

har, France Lah, Miha Kos, Miha Kré, Anton Gerkman in Janez Kosirnik vsak na tri mesece ječe.

Anton Ravnikar, Janez Glavač, Miha Plevel, Tine Butalič, Matevž Korbar, Matevž Jerman, Janez Koritnik, Janez Ravnikar, Ercé, Janez Vidmar, Andrej Gerkman in Anton Zavrl vsak na štiri mesece teške vsacih 14 dni z enim postom poostrene ječe.

Janez Burger, Lorenc Burger, Janez Zavrl, Janez Kos, vsak na pet mesecev teške, vsaki mesec z enim postom poostrene ječe.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabost in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojilnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriceval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spricevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnika svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbell, prof. Dr. Dédé, Dr. Urt, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spricevalov.

Spricevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizli, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v skalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganju v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalca in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spricevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalca. Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spricevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 3. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlonis na neprebravljene, nespanji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanju v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., i funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in 4 gold. 50 kr.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 3, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Lubruku Diechtel & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Loni Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temišvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsm enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlivec pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadlih, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lek uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajoče se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštenu povzetju. (132—68)

Dunajska borza 26. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	71	gld.	—	kr
Enotni drž. dolg v srebru	74	—	—	—
1860 drž. posojilo	112	—	60	—
Akcije narodne banke	936	—	—	—
Kreditne akcije	215	—	—	—
London	111	—	55	—
Napol.	8	—	90	—
C. k. cekini	5	—	24 1/2	—
Srebro	101	—	75	—

Loterijske srečke.

Na Dunaji 24. julija: 40. 31. 85. 74. 2.
V Gradcu 24. julija: 54. 34. 60. 50. 64.

Dr. Fr. Lengila Brezova mast ali balzam.

Uže vegetabilni sok sam, ki kaplje iz breze, ako se drevo navrti, je od pamtveka znan, da je najznamenitejšje lepoticno sredstvo; ako se pak ta sok po značevem predpisu pripravlja kemičnim pótom v balzam, takrat se le dobi skoro čudotvorno moč. Se li namaže n. pr. zvečer obraz ali koža, olupi se uže takoj drugo jutro koža, ki postane vsled tega bela in nježna.

Ta balzam lika v obliči vse gube in kozave lise, ter mu podeli mladostno barvo. Koža postane bela, nježna in čvrsta; kmalu izginejo i pége, žoltine, ogerce, nosna rudečina, zakažni črvi in vse druge nesnage kože. Cena 1 lončka s priloženim navodom 1 gold. 50 kr., po pošti 10 kr. več. Da Dunaji pri g. Filipu Neustein-u, lekarji, na voglu: „Planken- und Spiegelgasse“; dalje ga prodaje še v Gradcu: H. Kiehlhauser, Sporgasse; v Zagrebu: S. Mittelbach, droguist. (241—3)

Centralna razpošiljavna zaloga pri Albin Müller-ju, kemikarju v Brnu.

Dr. John Yate-jeva

Florilina.

rastlinski ustni cvet, je najboljšje sredstvo za ohranjanje zob, odstrani smradljivo sapo, ter jej podeli prijetno čvrstost, ozdravi zopet krvaveče in oteklo zobno meso, zabrani gnjilobo zob, je utrdi in ohrani inflamcijo v grlu in goltancu, a steklenica 60 kr.

Dr. John Yate-jev

Serail zobni prašek.

očisti tako zobe, da se ne odpravi samo vsakdanje rabe običajno neprijetni zobni kamen, nego i zobna glazura, belina in čvrstost se s tem pospešuje, a škatlja 40 kr.

Dr. John Yate-jev

Prompt-Ölivo.

(kapljice za zob), garantirano sredstvo potolažiti brzo in v vsehom vsaki zoboból. 1 etui s pripravljeno volno 40 kr.

Turške kroglice.

prežvekovalne kroglice za odstranjenje smradljive sappe, ki izvira iz ust vsled pušenja tabakovega, ali vsled zavžitih spiritoznih napojev itd., zelo potrebne pri obisku boljših in olikanih krogov, glediščev, plesov, salonov itd. itd., a škatlja 40 kr.

Dr. Bernhaver-ja

splošno zelišno zdravilo za želodec.

Ta aromatični in močni destilat je izborno sredstvo zoper slabo prebavljenje, in iz tega izviraajočo netočnost k jedi, pehanje in napenjanje, nervozni glavoból, pekočino, želodečno prehlajenje in trganje, bledico, gliste, sploh pri vseh boleznih, ki izviraajo iz slabega prebavljenja, a steklenica 50 kr.

Müller-jeva

zelišne prsne kroglice.

znamenito olajšajoče sredstvo zoper kašelj, prso-ból, težko dihanje, suhi kašelj, hripavost in zoper vse štetalne bolezni v prsih, a škatlja 30 kr.

Philokome.

(zelišna-pomada), v svojih glavnih razdelih narejen iz rastlinskih oljev, ohrani lase in brado v izvornej lepoti in moči, zabrani vsako stvorenje luskin na glavi, ter pospešuje rast lasij znova tam, kjer jih prej nij bilo, ozdravi v kratke dobi vsakovrstno lasno bolezen, naj se učeno zove kakor hoče in nij treba zdravniške pomoči pri lasih in drugih enakih nesmilov. Učinek te pomade je čestokrat čudovit. 1 eleganten stekleni-pót 1 gold.

Orijentalno lepoticno mleko.

Mnogi imajo zahvaliti svojo lepo, čisto, belo in mladostno kožo edino le „Orijentalnemu mleku“. Vse na obrazu ali koži se nahajajoče napake, kakor: pége, šmije, lisaj, mozolji, samoročna rudečina, zagorelost, brazde, nezavest itd. izginejo v nekoliko dneh in na mesto njih nastopi nježna, mladostna barva. Vsepeh je tako gotov, da se garantira popolna neškodljivost, a steklenica 1 gold. 60 kr.

(183—9)

Gori omenjene specialitete se prave dobivajo:

v Ljubljani, pri gosp. Petru Lassniku.